

Które gatunki wybrać i jak oszacować liczbę sadzonek?

Ze względu na pełnioną rolę w drzewostanie gatunki drzew można podzielić na główne, domieszkowe i pomocnicze (pielęgnacyjne). Pierwsze z nich stanowią trzon przyszłego lasu i pełnią zasadniczą rolę produkcyjną, a ich minimalny udział w składzie gatunkowym wynosi co najmniej 30 proc. Do gatunków głównych należą przede wszystkim: wśród drzew iglastych – **sosna, świerk i jodła**, a wśród liściastych – **dąb szypułkowy i bezszypułkowy, buk, jesion, brzoza, olsza czarna**.

Pozostałe gatunki drzew pełnią najczęściej rolę domieszkową i pomocniczą. Udział poszczególnych gatunków zależy w dużym stopniu od warunków wzrostu – im siedlisko żyzniejsze, tym więcej gatunków mamy do wyboru. Na najuboższych siedliskach borowych można posadzić jedynie sosnę i brzozę.

Niektóre gatunki drzew nie występują naturalnie w lasach całej Polski. Do uprawy leśnej należy więc wprowadzać tylko gatunki lasotwórcze miejscowego regionu. Planując skład gatunkowy lasu, warto zasięgnąć opinii leśników.

Kolejnym krokiem jest **zaplanowanie potrzebnej liczby sadzonek**. Wynika ona z przyjętej więzby sadzenia drzew (rozmszczenia sadzonek i gęstości ich sadzenia), gatunku i jego udziału w uprawie oraz warunków siedliskowych. Na siedliskach słabszych sadzimy zwykle mniej sadzonek danego gatunku niż na siedliskach silniejszych.

Orientacyjne liczby sadzonek na 1 ha zakładanych upraw leśnych (wg „Zasad hodowli lasu” 2003) przedstawia tabela:

Gatunek	Liczba sadzonek (w tys. szt. na 1 ha)
sosna	8-10
świerk	3-5
jodła	6-8
modrzew	1,5-2
jedlica	3-4
dąb	6-10
buk	6-8
inne liściaste	4-6

Liczby wymienione w tabeli mogą być zmniejszane, ale nie więcej niż o 40 proc., np. w wypadku użycia sadzonek kontenerowych (z zakrytym systemem korzeniowym).

*Tekst i zdjęcie: Wojciech Gil
Instytut Badawczy Leśnictwa*